

Tři otázky pro rektora

Pane rektore, první poprázdňinové číslo našich Zpráv je věnováno hodnocení činností za uplynulý školní rok, které spadají pod jednotlivé prorektory. Dovolte mi, abych Vás požádal o hodnocení globální, konkrétně, co podstatné se událo na našem VUT od ledna letošního roku, kdy jste nastoupil do funkce rektora?

Mnozí z pracovníků VUT možná očekávali, že se stane více, možná, že byli i takoví, kteří očekávali, že se nestane nic.

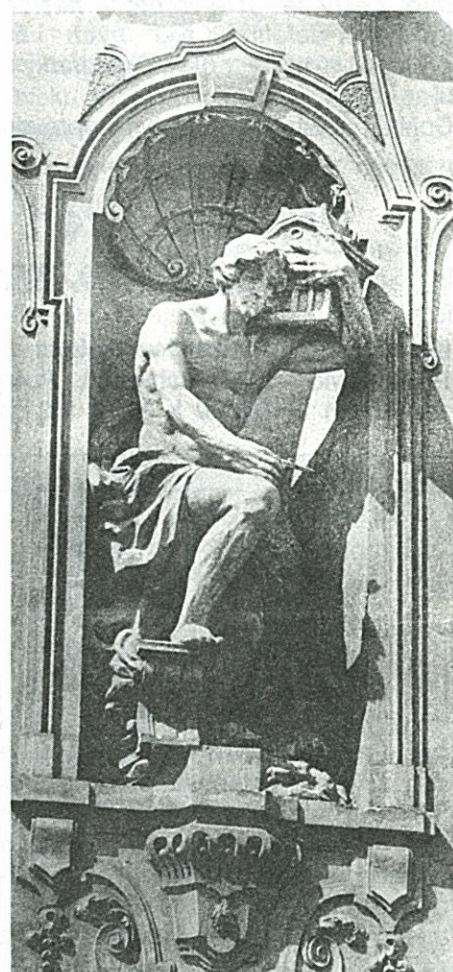

Symbol stavitelství nad vstupem do budovy VUT na Veveří ulici

Osobně jsem s tím, co se událo, v zásadě spokojen. Podstatné však je, zda je toho dost z hlediska nápravy všech minulých deformací a z hlediska rozvoje VUT v demokratických podmínkách. Z toho, co se událo, za podstatné považuji:

- Po čtyřiceti letech byly do majetku VUT získány historické budovy na Veveří a Žižkově ul. Dohoda je již podepsána nejen rektory, ale i oběma ministry.
- Bylo zrušeno ředitelství SVVÚ a ÚTMŘ a ostatní ústavy SVVÚ byly začleněny do fakult.
- Byl reorganisován rektorát, někteří pracovníci odešli.
- V zásadě byl dořešen delší dobu se táhnoucí problém tělesné výchovy.
- Úspěšně byla dokončena I. etapa jednání o Technologickém parku.
- Bylo iniciováno a na některých fakultách zahájeno rozvolnění studia jako základ transformace studijních programů.
- Byla zpracována hodnotící kritéria pro jmenování profesorů a docentů a nastoupena cesta odpovědného rozhodování.
- Byla prosazena diferenciace v platových úpravách v září 1991.

Předěme od hodnocení uplynulého období k perspektivám. Co považujete za hlavní, co by se mělo řešit a realizovat v nastupujícím školním roce na VUT? Hlavní je a musí být, a to nejen v tomto školním roce, starost o vzdělávání a vědu v nových podmínkách. V době, kdy se prosazují principy volby, průběžné zpětnovazební aktualizace a funkční decentralizace obě složky - vzdělávání a věda - jsou pro vysokou školu univerzitní úrovně neoddelitelné. V obou musíme v tomto školním roce udělat další konkrétní opatření k tomu, abychom se přiblížili k evropskému ev. světovému standartu. Musí to udělat všichni, kteří

Symbol strojírenství nad vstupem do budovy VUT na Veveří ulici

to myslí s VUT poctivě a vážně, každý podle své funkce a z ní odpovídající odpovědnosti. Především musíme:

- zaujmout stanovisko k výsledkům přijímacího řízení /viz příspěvek o přijímacím řízení, pozn. red./ a přijmout nezbytná opatření z hlediska zajmu studentů o vysokoškolské studium,
- pokračovat konkrétními kroky v rozvolňování studia a v souladu s vývojem v Evropském společenství připravit k zavedení kreditní systém,
- dořešit všechny otázky přechodu od povinné tělesné výchovy k dobrovolným, motivovaným a podporovaným sportovním akti-

vítám,
 ● zhodnotit postupy a míru diferenciací platové úpravy ze září a dořešit otázky pracovního hodnocení pracovníků VUT a následných opatření ve mzdových a pracovních právních otázkách.

Tento výčet úkolů by mohl pokračovat, bude ovšem lepší zabývat se touto problematikou v dalších číslech Zpráv resp. na brífincích.

Vrátil jste se nedávno z USA jako člen delegace města Brna. K hodnocení této cesty se jistě vrátíte v našich Zprávách detailněji, teď bych Vás poprosil stručně o hlavní poznatky z této cesty.

Dojmy a poznatky z cesty je opravdu

mnoho a snad se k nim budu moci vrátit. Dotýkají se soukromého života našich krajanů, u nichž jsme bydleli a kteří se o nás vzorně starali, týkají se města Dallasu, jeho správy, stavu a rozvoje, týkají se také dojmů a poznatků z podnikatelské, obchodní a výrobní sféry. Hlavní však jsou dojmy, poznatky a výsledky konkrétních jednání na pěti univerzitách v Dallasu a okolí. Závěry a úkoly z této oblasti jsou obsaženy v materiálu, který dostali všichni členové kolegia rektora a je k dispozici na disketě. Návštěva vytvořila značné šance pro bližší kontakty. Musíme je však umět a být schopni využít.

Děkuji Vám pane rektore za rozhovor.

Přijímací řízení na VUT v Brně ve školním roce 1991/1992

Ke studiu na VUT v Brně ve školním roce 1991/1992 se přihlásilo 5.468 uchazečů. Přijato bylo 2.588 uchazečů. Počty přihlášených, přijatých a skutečně zapsaných uchazečů k 30. 9. 1991 jsou uvedeny v následující tabulce:

Fakulta	Přihlášeno	Přijato	Zapsalo se
architektury	285	50	50
elektrotechnická	1331	626	432
stavební	1468	689	416
strojní	1635	884	650
technologická	749	339	238

Poměrně značné rozdíly mezi počtem přihlášených, přijatých a zapsaných jsou dány tím, že uchazeči měli možnost přihlásit se ke studiu na více fakultách a zřejmě ji v mnoha případech využili. Markantní je zejména rozdíl, s výjimkou fakulty architektury, mezi počtem přijatých a zapsaných uchazečů k 30. 9. 1991. S největší pravděpodobností určitá část uchazečů byla přijata na více školách a rozhodla se pro studium na jiné vysoké škole.

Přijímací řízení proběhlo korektně na všech fakultách VUT. Systém přijímání uchazečů byl na jednotlivých fakultách odlišný, v zásadě však znemožňoval komukoliv aby zvrátil, či změnil výsledky testů jichž dosáhl uchazeč sám. Hodnotily se především znalosti, vědomosti a schopnosti ke studiu zvoleného oboru. Takže žádné preferenční body za třídní původ, za angažovanost rodičů a podobná kritéria minulé éry, ale jen předpoklady ke studiu na základě výsledků písemných testů, studijních výsledků na střední škole, popř. výsledků předchozích talentových zkoušek.

Přes snahu všech fakult o maximální korektnost a objektivní hodnocení výsledků přijímacích zkoušek, se přesto objevily některé problémy, které vyplývaly v konkrétních případech z nedostatečné propracovanosti způsobu hodnocení, z vágního formulování podmínek přijímání a z nedostatečné znalosti a respektování právních předpisů v průběhu odvolacího řízení. Právě v něm se projevila jistá setrvačnost myšlení pramenící ze způsobů provádění odvolacího řízení v minulých letech. Je proto zapotřebí upozornit, že odvolací řízení je právní proces v němž je možno vyhovět jen těm žadatelům, u kterých došlo mimo jakoukoliv pochybnost k chybě při hodnocení uchazeče ze strany fakulty, a v němž po přehodnocení získal uchazeč potřebný počet bodů pro přijetí. Existence přijímacích zkoušek na VUT je dána kapacitou jednotlivých fakult. Numerus clausus je pak důsledkem této skutečnosti. Negativní důsledky jeho existence je nutno minimalizovat v budoucnosti tím, že:

1. budou přesně definovány a

maximálně zprůhledněny a zjednodušeny podmínky přijímání uchazečů o studium na VUT,

2. na VUT bude sjednocen a zdokonalen systém hodnocení výsledků dosažených uchazečem při přijímací zkoušce.

Nejpropracovanější systém podmínek a hodnocení výsledků přijímacího řízení má v současnosti na VUT fakulta elektrotechnická. Tento by proto mohl být základem při koncipování jednotného systému pravidel hodnocení při přijímání uchazečů o studium na VUT pro školní rok 1992/1993 tak, aby přijímací řízení bylo maximálně objektivní a nestranné. Je nutno připomenout, že přijímací řízení je pod veřejnou kontrolou. Za děkanem a rektorem již nestojí ideologický tajemník, ale autorita akademického senátu, a kontrole akademické obce a veřejnosti se dnes nemůže nikdo vymknout.

Prof. Ing. Jiří Kratochvíl, DrSc.
 prorektor VUT Brno

Vědecká a výzkumná činnost na VUT v Brně

Vědecká a výzkumná činnost v ČSFR v roce 1991 je poznamenána ekonomickými a společenskými transformacemi stejně hluboce jako ostatní oblasti našeho života. Státní centrální plánování vědeckých a výzkumných úkolů bylo ukončeno v roce 1990 a nová koncepce vědy a výzkumu není dosud zpracována a schválena parlamenty.

Za této situace záleželo na každém tvůrčím pracovníkovi VUT v Brně jak využije toto mezidobí pro rozvoj své osobnosti a oboru, ve kterém pracuje. Aby se podpořilo toto úsilí, byla vypracována a na vědeckých radách přijata koncepce "účelového" financování vědy a výzkumu na fakultách VUT v Brně. Byl přijat model "interních grantů", které mohl navrhovat člen každé fakulty svému oddělení vědy a výzkumu děkanátu. Vědecké rady fakult provedly výběr grantů a přidělily finanční požadavky. Tímto postupem bylo na celém VUT v Brně podáno 188 přihlášek grantů, na které řešitelé požadovali 112 mil.Kčs. Přestože VUT v Brně nedisponovalo tak vysokou částkou, neboť prostředky přidělené

ministerstvem školství byly o řád nižší, umožnil tento pokus o "interní grantový systém" mnoha navrhovatelům získat první zkušenosti s návrhem projektů do konkursů o "externí granty". Dalším výsledkem těchto aktivit bylo formulování směrů rozvoje fakult, které jsou uvedeny v závěru příspěvku.

"Interní grantový systém" je však třeba považovat za nedokonalý v tom smyslu, že neumožňuje výběr projektů na základě soutěže mezi několika navrhovateli jednoho tématu. Z tohoto hlediska není získání "interního grantu" důkazem vědecké úspěšnosti navrhovatele. Budoucnost účelového financování vědy a výzkumu proto patří "externím grantům", získaným v konkurenčním prostředí mimo VUT v Brně. Je potěšitelné, že i v této oblasti získali někteří navrhovatelé z VUT v Brně dobré výsledky. Počátkem října získala fakulta stavební 9 externích grantů, fakulta elektrotechnická 5 externích grantů, fakulta strojní 13 externích grantů a fakulta technologická 2 externí granty. Úspěšnost navrhovatele, resp. řešitele grantu se však projeví až získanými výsledky. Hodnocení výsledků v oblasti vědecké a výzkumné činnosti bude věnována na VUT v Brně pozornost již koncem tohoto roku. Vycházet se bude z těchto pravidel:

1) každý rok práce na externím resp. interním projektu bude zakončen výzkumnou zprávou (průběžnou nebo závěrečnou)

2) každá výzkumná zpráva bude opoučována minimálně třemi oponenty schválenými vědeckou radou fakulty

3) na základě výsledků oponentského jednání navrhne oponentská rada pokračování nebo zastavení projektu v dalším roce.

Struktura a rozsah výzkumné zprávy má odpovídat charakteru a rozsahu výzkumné práce a vynaloženým finančním prostředkům. Za výzkumnou zprávu je možné považovat i soubor publikovaných prací s komentářem nebo jiné způsoby zveřejnění výsledků. Zhodnocení výsledků nezávislými odborníky ať již v oponentním jednání nebo jiným způsobem je nepostradatelné pro pokračování výzkumného projektu v dalším roce.

Také roli oponentní rady je možné ukázat klasickým způsobem v případě finančně náročných projektů. V otázkách projektů závisí na děkanovi fakulty (resp. proděkanovi pro vědu)

jakým způsobem vyhodnotí dosažené výsledky a rozhodne o dalším osudu projektu.

Odpovědnost za vědeckou, resp. vědecko-pedagogickou a odbornou úroveň fakulty a VUT v Brně mají nejen rektor, děkan a akademičtí funkcionáři, ale také vědecké rady fakult a VUT v Brně. Proto musí vědecké rady věnovat pozornost průběhu oponentních řízení, úrovni řešení projektů, vztahu mezi náklady na řešení projektů a jejich výsledky i způsobu a úrovni jejich prezentace.

S hodnocením vědeckých a výzkumných projektů souvisí také hodnocení vědecké, vědecko-pedagogické a odborné úrovně učitelů a vědeckých pracovníků VUT v Brně. Také za toto hodnocení odpovídají akademičtí funkcionáři školy a fakult, včetně vedoucích kateder, ale jeho úroveň a objektivita závisí především na vědeckých radách. Kriteria pro hodnocení, která byla zveřejněna na fakultách VUT v Brně a prošla "připomínkovým řízením" ve vědeckých radách fakult byla projednána na vědecké radě VUT v Brně v říjnu 1991 a vyhlášena pro rok 1992 tak, aby se s nimi mohl seznámit každý vědecký a pedagogický pracovník naší školy. Opodstatněnost těchto kritérií není tedy dána pouze tím, že povinností každého vědeckého a vědecko-pedagogického pracovníka (pracovníka s titulem prof., doc., CSc., DrSc.) a vědeckotechnického pracovníka VUT v Brně je práce v oblasti vědy a výzkumu. Kriteria jsou nutná především pro:

- 1) udělování vědecko-pedagogických a vědeckých hodností
- 2) atestace vědeckých a vědeckotechnických pracovníků
- 3) Akreditační komisi ČR
- 4) průběžné hodnocení pracovníků.

Vědecká a odborná úroveň VUT v Brně bude záviset nejen na úrovni pracovníků školy, ale také na vnějších podmínkách, které musí být deklarovány v zákonech ČR resp. ČSFR. Zdá se, že legislativní činnost v této oblasti se blíží k závěru a do parlamentu ČR resp. ČSFR v brzké době přijde na pořad zákon o vědě a technologiích resp. zákon o federálním fondu pro vědu. Tyto zákony umožní nejen institucionální, ale také účelové financování rozvoje vědy a technologií prostřednictvím Grantové agentury ČR (popř. federálního fondu pro vědu) a formování vědní politiky v ČSFR prostřednictvím Rad pro vědu a technologie (ČR, SR,

Ze stánku CAD Centra Brno, sídlícího na strojní fakultě, na letošním brněnském Invenxu

ČSFR). Návrhy zákonů jsou smysluplné, věřme, že jejich projednávání v parlamentech nezmění jejich dikci v neprospěch vědecké obce.

Zkušenosti získané v tomto roce však již ukazují, že množství finančních prostředků, které získá VUT v Brně v roce 1992, ať již účelovým nebo institucionálním způsobem, bude hodně záviset na aktivitě a vědecké úrovni každého z nás.

Směry rozvoje vědecko-výzkumné činnosti fakult VUT v Brně:

FAKULTA STAVEBNÍ

1. ekologie a ochrana životního prostředí z hlediska bydlení a vnějších přírodních zdrojů
2. stavební materiálové inženýrství a technologie
3. chování stavebních konstrukcí v interakci s prostředím
4. vodo hospodářské stavby
5. zkušebnictví

FAKULTA STROJNÍ

1. strojní materiálové inženýrství a technologie
2. ekologické problémy strojního inženýrství
3. výroba energií a energetické stroje
4. problémy strojní inženýrské mechaniky
5. spolehlivost strojních výrobků a kontrola jakosti
6. robotické systémy pro strojírenství
7. ekonomické aspekty strojní výroby

FAKULTA ELEKTROTECHNICKÁ

1. metody a požadavky automatického snímání, přenosu a zpracování dat,

signálů a obrazů

2. distribuované informační a výpočetní systémy a jejich programové vybavení

3. teorie a technologie elektrických obvodů

4. aplikace teorie elektromagnetického pole

5. problémy přenosu a akumulace elektrické energie

6. vybrané problémy elektrických strojů a přístrojů

FAKULTA TECHNOLOGICKÁ

1. ekologické aspekty u polymerních materiálů

2. materiálové a technologické parametry polymerních materiálů, jejich měření a hodnocení

3. ekonomika a řízení průmyslových podniků

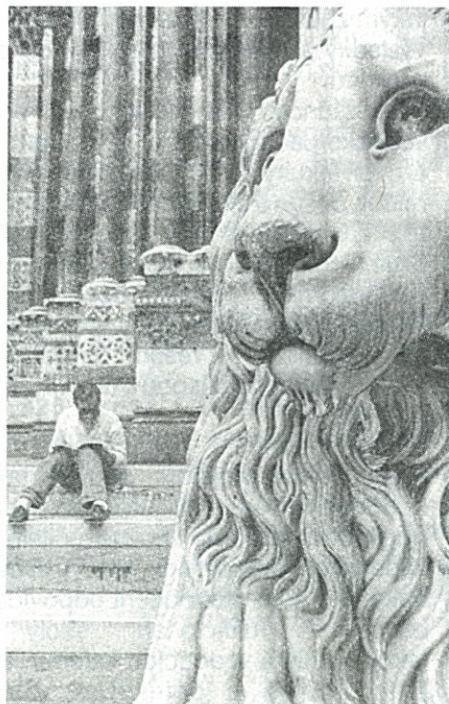
FAKULTA ARCHITEKTURY

1. ekologické problémy urbanistického plánování

Doc. RNDr. Jaroslav Cihlář, CSc.
prorektor VUT Brno

Zahraniční styky VUT Brno

Změny v naší společnosti se v zahraničních stycích projevují snížením aktivity s východními partnery ve prospěch kontaktů s tzv. kapitalistickými státy. Tato často opakovaná myšlenka - na první pohled logická a optimistická - má však mnohé formy a důsledky, které už tak pozitivní a optimistické nejsou. Konec tuhého centralismu a totality se odrazil ve značně sníženém počtu výjezdových možností, nabízených MŠMT našim zaměstnancům. Řada zemí totiž převedla své nabídky v rámci kulturních dohod s rozhodovací působností našeho ministerstva na systém konkursů, řízených cílovými organizacemi. Zájem o kontakty s východními a méně rozvinutými zeměmi poklesl hlavně na naší straně. Důvodem jsou jednak relativně neatraktivní životní podmínky v těchto zemích, jednak malá naděje na špičkovou kvalitu provozované spolupráce. Problém spočívá v tom, že žádoucí vyšší kvalita v podobě odborných spoluprací se špičkovými institucemi se dosud ve větším měřítku nedostavuje. Je pravda, že naši školu navštěvuje velké množství hostů ze západní Evropy i zámoří. Většina z

I tak se studuje před jedním z chrámů v italském Torinu

nich je bohužel obdobou toho, co naši partneři z bývalé NDR nazývali "wissenschaftlichen Touristen". Přijedou, prohlédnou si vybrané části školy (často i města a okolí), vyjádří překvapení nad tím, že úroveň naší výuky je neočekávaně vysoká, a s obecnými přísliby vzájemné podpory oboustranně výhodných a prospěšných styků odjedou. Prorektor pro zahraniční styky je proto hlavně něco mezi kastelánem, reklamním agentem a společenským průvodcem. (Děkuji všem, kteří mi v této oblasti pomáhali a pomáhají). Leč zdá se, že jinak tomu ani zatím být nemůže. Nelze předem uhodnout, zda z toho kterého kontaktu přece jen nakonec určitá spolupráce nevznikne. Příkladem může být reálná naděje na kontakty se školami v Darlinghtonu, Huddersfieldu, Manchesteru a Darmstadtu. Úlohou rektorátního zahraničního oddělení je navázat tyto kontakty a podle zájmu zahraničního partnera zprostředkovat konkrétní jednání na odborné úrovni.

K tomu je třeba dodat, že jako jeden z hlavních cílů si vedení školy při nástupu do funkce určilo maximální podporu osobní účasti našich zaměstnanců na mezinárodních seminářích a konferencích. Mohu konstatovat, že (pokud vím) žádný žadatel o podporu své aktivní účasti nebyl odmítnut. Naopak, určený rozpočet nebyl ani vyčerpán. Ve všech případech ovšem byl uplatňován princip podílového financování.

Druhým cílem, který jsme si v únoru

letošního roku stanovili, bylo zjednodušení administrativy a převedení evidence všech zahraničních styků do počítačové databáze. Tento projekt byl dokončen a veškeré informace, které zahrnují i kontakty na úrovni fakult a pracovišť, jsou každému k dispozici. Od začátku roku 1991 je evidováno 108 přijetí a 212 vyslání. Péči o zahraniční aktivitu studentů by v budoucnosti měly převzít sami studentské organizace a studenti sami. Dosud tomu tak není a proto zabezpečení mobility studentů je též jednou z našich úloh. Snažíme se využívat všech dostupných možností, včetně netradičních, abychom studentům umožnili kontakt se světovou vědeckou atmosférou. Příkladem budiž vyslání 8 studentů FE na mezinárodní seminář SYROCO do Vídně v září 1991, nebo praxe 4 studentů FAST na Polytechnice v Manchesteru.

Překážkou širších kontaktů jsou vysoké finanční náklady, v důsledku špatného kurzu naší měny, znemožňující alespoň částečné krytí životních nákladů při studiu v zahraničí. Zde by měly sehrát významnou roli naše podniky, které by po změně daňového zákona mohly formou stipendií a nadací tato studia umožnit. K projektům TEMPUS AI schváleným pro r. 1990-91, t.j. Aplikovaná ekonomika, Obchod a management, Umělá inteligence a Lékařské vědy, byly schváleny pro r.1991-92 další dva: Výuka v oblasti mikroelektroniky a Výuka designu pozemních staveb.

V zájmu objektivity je třeba se zmínit i o neúspěších. V uplynulém období skončil neúspěšně pokus uspořádat pro studenty z anglicky mluvících zemí letní školu s programem historie architektury a průmyslu v Brně a okolí. Příčinou neúspěchu je zřejmě nevhodně zvolený termín a malá propagace, neboť pro krátkost času nebylo možno realizovat širěji založenou kampaň. Získané negativní zkušenosti využijeme při opakování pokusu příští rok.

Do mé kompetence patří i péče o informační a evidenční systémy, jakož i činnost OVC. Byly vyjasněny minulé vztahy VUT a společnosti CS-COMPEX a v OVC probíhá rekonstrukce. Snahou je služby výpočetní techniky postavit na nový základ, který by lépe odpovídal jednak potřebám školy, jednak respektoval směry, ke kterým ve světě počítačů v posledních letech došlo. Úspěch akce je však závislý na spolupráci s vedením fakult. Potřeby

celoškolských informačních systémů by měl pokrýt soubor prostředků pořizovaný z finančních zůstatků činnosti VUTMATICu. V této akci se počítá i s vybavením děkanátů fakult tak, aby potřebné informace byly k dispozici v celoškolské síti.

*Prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.
prorektor VUT Brno*

Technology park

Každý, kdo sleduje dění v Brně si mohl již povšimnout, že se od letošního jara připravuje velký projekt tzv. Technology park. Již v dubnu bylo podepsáno Memorandum mezi VUT Brno, městem Brnem a britskou firmou BOVIS, jehož text byl publikován ve 3. čísle VUT News. Tři partneři se tehdy dohodli, že firma BOVIS ve spolupráci s městem Brnem a VUT Brno provede zevrubnou Feasibility study, která bude sestávat ze dvou fází z nichž první fáze by měla umožnit rozhodnutí, zda pokračovat v přípravách Technoparku a na jakém základě, či nepokračovat. Tuto první fázi máme nyní za sebou. Feasibility study ukazuje možnost a výhodnost výstavby s 30% návratností. Brněnský Technopark by měl být svou celkovou koncepcí vybavenosti na vzorové špičkové úrovni techniky po roce 2000.

Umístění části 1. etapy Technoparku v těsné blízkosti strojní fakulty Vysokého učení technického Pod Palackého vrchem směrem k dálnici umožňuje bezprostřední blízkost i využití plochy cca 6 ha, která je vlastnictvím Vysokého učení technického. Hlavní vstup do centra Technoparku podle návrhu britské firmy DEGW navazuje na konečnou stanici tramvaje přes stávající střelnici směrem k menze Vysokého učení technického na ulici Kolejní kruhovým objezdem a pokračuje širokým bulvárem s vodními kaskádami. Již sám název nám napovídá, že se jedná o vědeckovýzkumné centrum umístěné v parku. Tzn. že hustota zástavby bude střední a nízká, výška zástavby maximálně do 4. nadzemních podlaží. Velký podíl zeleně, prostředí bez hluku, znečištění a návaznost na sportovní zonu, to vše je výhodné i z hlediska ekologického.

Této lokalitě, ale i celému městu Brnu by výstavba přinesla možnost společného využití nově vybudovaných telekomunikačních sítí, dopravního propojení (dálniční, silniční, MHD, vybudování rychlé železniční sítě), informačního centra, komplexní občanské vybavenosti a služeb, dobudování sportovního areálu, obchodně-administrativní objekty, hotelové zařízení, přednáškové sály, kulturní vybavení. Bude to tedy organismus schopný samostatného života, který s Vyso-

kým učením technickým vytvoří jeden prostorový celek. V současné době se zpracovává nový generel Vysokého učení technického, který zobrazí rozvoj Vysokého učení technického v areálu Pod Palackého vrchem, výstavbu fakulty elektrotechnické, rezervu pro výstavbu dalších fakult a vazbu na Technopark.

Výběr lokality Technoparku v prostoru areálu Pod Palackého vrchem je důležitý a vhodný zejména pro svou návaznost vysoké školy na vědecko-technické centrum (možnost přímého kontaktu vysokoškolských učitelů i studentů se špičkovými výzkumnými pracovišti i průmyslovými podniky umístěnými v Technoparku). Těsná blízkost a spolupráce vědecko-výzkumného centra a vysoké školy také umožňuje experimentální ověřování teoretických problémů i zajištění kvalitního profesionálního vzdělávání. Spolupráce školy s výzkumem je nutnou podmínkou pro další rozvoj nejen vědeckotechnický, ale i ekonomický. V září 1991 byli v Brně zástupci firmy BOVIS sir Frank Lampl se svými spolupracovníky. Po celé dva dny probíhala pracovní jednání mezi všemi třemi partnery, která vyústila v závěry z jednání o zásadách založení společnosti Technologického parku v Brně. Bylo dohodnuto zaměření parku na vědeckotechnické aktivity a doplňkové komerční aktivity. Bude založena akciová společnost pro

„A tady bude stát Technology park“, říká na střeše strojní fakulty sir Frank Lampl

Výměna dokumentů o Technology parku mezi rektorem VUT Brno prof. ing. Emanuele Ondráčkem, CSc., a sirem Frankem Lamplem

vybudování Technoparku s následujícími podíly: město Brno 40 %, firma BOVIS 40 %, VUT Brno 20 %.

Vstup VUT do akciové společnosti je podmíněn projednáním na ministerstvu školství a ministerstvu financí. Závěry z jednání o založení akciové společnosti byly schváleny senátem na 3. zasedání v září a zastupitelstvem města Brna na jednání dne 12.9. 1991. Bylo to jednání svým způsobem historické a lze ho přirovnat k rozhodování pánů radních v r. 1925, když zakládali akciovou společnost pro výstavbu brněnského výstaviště. Tehdy byli páni radní také bez peněz, ale podstoupili riziko a dnes víme, že jejich rozhodnutí bylo prozíravé a moudré. My dnes máme za sebou britskou firmu BOVIS, která nám podává pomocnou ruku a jenom

na nás záleží, zda využijeme šanci.

Firma BOVIS je mezinárodní stavební společnost, která působí v celém světě v oblasti programového a stavebního managementu. Má zkušenosti s rozvojem Technoparků v Evropě i USA (v současné době dostavuje druhý Technology park v Atlantě). V čele správní rady této společnosti stojí sir Frank Lampl, který je absolventem naší vysoké školy.

Po listopadu 1989 se v našem městě již ledacos dokázalo změnit k lepšímu, např. otevření mezinárodního letiště, umístění ústavního a nejvyššího soudu. Výstavba vědeckotechnického centra by určitě přispěla k rozvoji a významu našeho města a Vysokého učení technického.

Prof. Ing. arch. Vojtěch Mencl, CSc.
prorektor VUT Brno

Zpráva o činnosti Akademického senátu VUT v Brně za rok 1990/1991.

Dne 22. listopadu 1990 předseda volební komise VUT profesor Hloušek ustavil do funkce poslední členy nově zvoleného AS VUT. Na tomto zasedání bylo navrženo a schváleno toto znění smlouvy člena AS VUT:

"Slibuji, že jako člen AS VUT budu vždy jednat v souladu se svým svědomím a s plnou odpovědností vůči akademické obci v zájmu prestiže a rozvoje školy, inženýrství a vysokého školství."

Tento slib složili a podpisem potvrdili všichni členové AS VUT v Brně 3. 12. 1990. Tím bylo oficiálně zahájeno funkční období akademického senátu ve složení

FA

Jindřich Kilián, Doc. Ing. CSc.

Oldřich Zvolský, Ing. arch.,

Martin Lastovička,

FAST

Antonín Kolář, Doc. Ing. CSc.,

Vladimíra Dobiášová, Ing. CSc.,

Tomáš Dvořák,

FE

Pavel Bureš, Ing.,

Simeon Zmrzlý, Ing.,

Gabriel Gombík,

FS

Emanuel Ondráček, Prof. Ing. CSc.,

Jiří Spousta, RNDr.,

Tomáš Javora,

FT

Josef Chlachula, Ing.,

Stanislav Vašut, Ing. CSc.,

Jan Ižvolt,

SVVÚ

Ivan Pellar, doc. Ing. CSc.,

František Mühlpachr, Ing. CSc.

Předsedou AS VUT v Brně byl zvolen Ing. Simeon Zmrzlý, místopředseda Ing. arch. Oldřich Zvolský, oba na dobu do 1.6. 1991.

Profesoru Ondráčkovi bylo členství na dobu voleb rektora v souladu s jednacími řádem AS VUT pozastaveno a po zvolení rektorem zrušeno. Jeho místo zaujal Doc. RNDr. Bohumil Maroš, CSc. z FS. Za M. Laštovičku po skončení studia byl z FA kooptován V. Nový.

Vzhledem k ustavení Ing. F. Mühlpachra vedoucím ústavu bylo jeho členství v AS VUT ukončeno a vzhledem k reorganizaci SVVÚ nebyl za něho nikdo kooptován. Otázkami struktury AS VUT vyplývajícími z organizačních změn na VUT se bude senát zabývat na svém zasedání v říjnu.

V rámci senátu bylo ustaveno pět pracovních skupin pro:

a/ rozpočet a hospodaření,

b/ výuku a vědu,

c/ informace,

d/ legislativu,

e/ personální záležitosti,

V období 22. 11. 1990 až 3. 9. 1991 se AS VUT sešel na 21 řádných a 1 mimořádném zasedání. Na jednáních AS byly projednávány a eventuálně přijímána usnesení k otázkám na základě kompetencí vyplývajících ze znění zákona 172 o vysokých školách. Lze konstatovat, že zasedání AS měla konstruktivní charakter bez

snahy o překračování daných kompetencí a negativního ovlivňování výkonné pravomoci rektora. AS termíny svých zasedání vyhověl potřebám vedení VUT, aby nedocházelo k blokování pro život školy důležitých rozhodnutí. Požadavky předložené senátu v dostatečném časovém předstihu byly připraveny pro jednání danou pracovní skupinou a většinou jednání proběhla bez větších problémů. Jiná situace nastala, když bylo nutno se zabývat problémem ad hoc pro krátkost termínu požadovanou ministerstvem, či situací. Domníváme se však, že i v těchto situacích se členové senátu a senát jako celek zhostili úkolu v duchu svého slibu, tedy ku prospěchu školy a školství.

Stručný přehled závažných otázek řešených v AS dle pracovních komisí.

Skupina legislativní

Příprava a volby rektora VUT. Schválení prorektorů a složení vědecké rady VUT. Dokončení redakce statutu VUT. Volba předsedy AS po uplynutí funkčního období do 1.6. 1991. Registrace předložených statutů fakult.

Skupina pro rozpočet a hospodaření. Ukončení činnosti akciové společnosti VUTMATIC, schválení využití finančního vyrovnání s její následnickou organizací. Vyslovení nesouhlasu s účastí na předpokládané účasti v a.s. Moravia Free Zone, pro nejasné zdroje jejího základního kapitálu a

výšce finančního vkladu VUT. Rozhodnutí o účasti VUT a.s. Brno Technology Park ve spojení s Městem Brnem a firmou Bovis. Návrhy a připomínky k metodice rozdělení finančních prostředků přidělených VUT. Otázka volby VUT mezi možností být příspěvkovou nebo rozpočtovou organizací. Doporučení metodiky rozdělení valorizace.

Skupina personální.

Lustrace kandidátů na rektora. Odvolání prof. Höniga z funkce rektora. Řešení výsledků etických komisí (prof. Eliáš, prof. Kouřil). Účast členů AS v konkursních komisích rektorátních složek. Inicializace udělení čestného doktorátu in memoriam diviznímu generálu Všetickovi.

Skupina pro výuku a vědu.

Účast na jednáních mezi VUT a VA. Otázky tělesné výchovy na VUT. Jednání o zřízení studijního centra FernUniversität Hagen. Dohoda o dislokacích mezi FE a FAST.

Podrobnější informace o uvedených a jiných jednáních AS lze získat ze zápisů AS u zástupců fakulty v akademickém senátu VUT.

Závěrem mi dovoluji poděkovat všem členům akademického senátu, kteří této čestné funkci oběhují nemalou část svého času pro rozvoj a dobré jméno naší školy.

*Ing. Simeon Zmrzlý
předseda AS VUT v Brně*

Předávání čestného doktorátu spisovateli J. Skvoreckému na Masarykově univerzitě se účastnil i zástupce VUT prorektor Doc. Cihlár

Finance na VUT

Při zahájení nového školního roku je jistě zcela na místě i otázka zda má škola dostatečné finanční prostředky pro realizaci svých rozvojových záměrů a jsou-li tyto prostředky na správném

místě v potřebném čase a množství. Vzhledem k rozpočtové metodice je nutné tuto otázku rozdělit na dvě části a to čerpání finančních prostředků rozpočtu 1991 a stav přípravy včetně předpokladů rozpočtu 1992 s vytvářením plynulého přechodu mezi oběma hospodářskými roky.

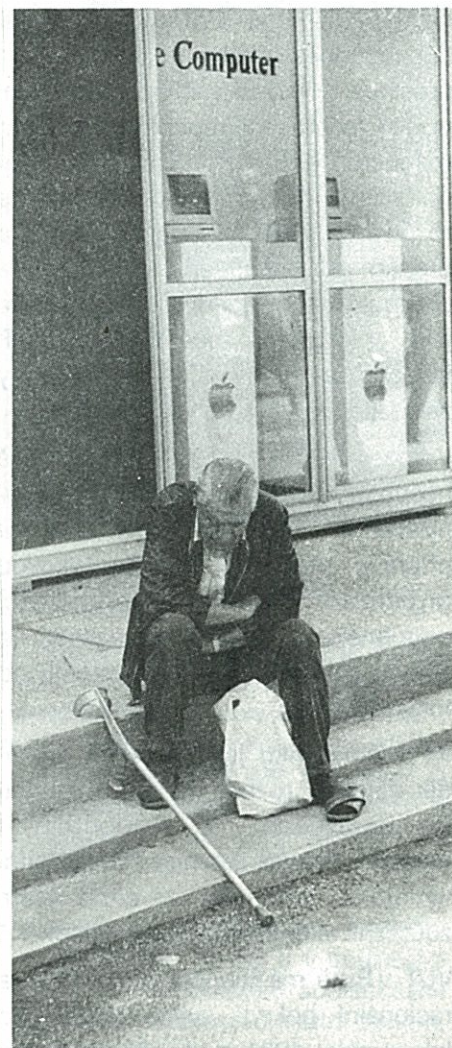
Vývoj rozpočtu roku 1991 v oblasti investičních a neinvestičních prostředků je rozdílný a je odrazem monetaristické politiky i když u provozních prostředků toto tvrzení nelze brát zcela rigorózně. Investiční prostředky ve své minimální výši nedoznaly a nedoznají žádné změny. Vyjímkou je metodická změna modernizací a rekonstrukcí, kde výše prostředků není ještě schválena ministerstvem financí ČR. V oblasti neinvestičních prostředků došlo v průběhu prázdnin k valorizaci nákladů vzhledem k růstu cen především energických vstupů, rozpuštění prostředků ze všeobecné pokladní správy a byl promítnut 9-ti % směrný růst mezd. Tento dodatečný tok peněz zajišťuje pokrytí všech provozních potřeb školy. Chtěl bych zdůraznit, že v rámci VUT v Brně se nejedná o rozpouštění nerozepsaných rezerv, neboť ty žádné nebyly a v podstatě nejsou (0,4 % nelze za rezervu mezd ani považovat).

Rozpis na fakulty a ostatní rozpočtová místa byl projednán a schválen v AS VUT v Brně začátkem září. Z hlediska vývojové řady růstu cen, valorizace a směrný růst neinvestičních prostředků časově zaostaly za reálnými potřebami. Nyní svádí k tvrzení, že v hospodaření škol se nic nezměnilo, že ekonomické chování od počátku roku může přinést v budoucnu negativní důsledky v krácení rozpočtu a je potřebné vše utratit. Svým způsobem může prázdninový tok peněz ohrozit nastoupený hospodářský režim a restriktivní politiku. V rámci stabilní hladiny cen nelze v budoucnosti očekávat úpravy rozpočtu ve třetím nebo dokonce čtvrtém čtvrtletí. Proto nelze zapomenout na počátek hospodářského režimu a prostředky rozpočtu je potřebné vynakládat jen z hlediska přímé účelnosti a potřeb. Z §6 vyhlášky č.205/91 sb. o hospodaření rozpočtových organizací citu-

ji: "Základem hmotné zainteresovanosti rozpočtové organizace jsou úspory výdajů ve vztahu k úkolům a ukazatelům státního rozpočtu". "Rozpočtové organizace si pro účely hmotné zainteresovanosti ponechávají v plném rozsahu úspory neinvestičních výdajů...", "Opodstatněnost nároků připadajících rozpočtové organizaci z hmotné ainterestovanosti posuzuje zřizovatel".

V tomto smyslu bude vedeno i jednání s MŠMT ČR a věřím, že racionální ekonomická politika přinese potřebný efekt. Vždyť i v rozpočtových organizacích nelze se dívat jen do 31.prosince, ale v delším časovém horizontu.

K rozpočtu roku 1992 nelze v současné době říci mnoho konkrétního. Je jisté, že alokace finančních

Když koupím ještě počítače, budu na dně !

prostředků státního rozpočtu poskytovaných vysokým školám se bude vyvíjet ve směru výkonových ukazatelů vysokých škol. Přitom nelze očekávat podstatné zvýšení rozpočtu MŠMT ČR a při ocenění výkonu nelze v průběhu jednoho nebo dvou let provést ve financování výkon větší než 5-10 %. Proto pravděpodobně dojde k optimalizaci cen s cílem užít takové ceny, aby přerozdělení mezi školami bylo minimální. Shodný problém, ale svými dopady daleko citlivější, je i v rámci VUT v Brně v rozdělování finančních prostředků rozpočtu.

V roce 1991 bylo 90 % dáno vývojem a 10 % podle kritérií (společenská poptávka, vyrovnanost příjmů a výdajů, úspora energií, vybavení základními fondy, nákladovost dislokace). Musí dojít k vzájemnému propojení obou alokací a současný stav hledání kritérií je ve stádiu analýz. Podle harmonogramu prací na rozpočtu 1992, návrh VUT v Brně již předložilo, by měl být rozpočet školy znám koncem prosince. Vzhledem k projednávání podílů federace a republik na státním rozpočtu a k uvedenému hledání optimální ceny lze očekávat, že rozpočet 1992 bude projednán a předán až počátkem roku 1992 s předpokladem jeho přibližné výše jako v letošním roce, tj. minimálních investic a neinvestiční prostředky zajišťující provoz školy.

V roce 1992 bude VUT v Brně hospodařit v režimu rozpočtové organizace s tím, že bude probíhat příprava přechodu na příspěvkovou organizaci nebo organizaci podobného typu v návaznosti na změnu celého daňového systému od roku 1993.

Ve svém článku jsem nechtěl provádět detailní rozbor čerpání rozpočtu po položkách a rozpočtových místech. Pokusil jsem se říci základní vývojové tendence a chtěl jsem zdůraznit ekonomický styl myšlení.

VUT v Brně má finanční prostředky na racionální pokrytí svých potřeb do konce roku 1991 s plynulým přechodem do roku 1992.

Ing. Jaromír Pěničák,
kvestor VUT

TATO BUDOVA BYLA POSTAVENA V LETECH 1887 - 1888
PRO PRVNÍ ČESKOU PRŮMYSLVOU ŠKOLU S OBOREM
STAVITELSKÝM A STROJNICKÝM NA MORAVĚ A VE SLEZSKU
A V ROCE 1901 SE STALA ÚSTŘEDNÍM SÍDLEM
ČESKÉ VYSOKÉ ŠKOLY TECHNICKÉ V BRNĚ

Pamětní deska a totalita

Jako pamětník, který stačil dostudovat v létě 1949 v budově na Veveří 95, jsem potěšen především navrácením této budovy a pak i pozorností, kterou jejím osudům věnují Zprávy VUT 4/91 v článku Doc. Bayera. Snad by bylo na místě upozornit i na budovu VUT využívanou 2 katedrami FAST na Gorkého 7 (pův. Falkensteinerově), která má letos ještě starší výročí, neboť se v r. 1901 stala ústředním sídlem České vysoké školy technické v Brně. Pokoušeli jsme se dosáhnout instanční cestou oficiálního umístění

pamětní desky již ke 100. výročí jejího postavení, t.j. v r. 1887-88, ale věc beznadějně uvízla u tehdejšího prorektora pro výstavbu. Téměř na černo se nám to podařilo až při závěru vědecké konference k 90. výročí založení české techniky v létě 1989. Desku jsme koupili v Kamenoprůmyslu v Bílovicích a nápis nechali dělat u odborníků pro náhrobní kameny. Snad to bylo dobře, neboť znění nápisu, jak je příkladem na fotografii, by možná oficiální cestou nebylo tehdy schváleno.

Doc. Ing. Jiří Kohut, CSc.

Nově zbudovaná přístupová cesta k budově
strojí fakulty VUT pod Palackého vrchem

Chcete, aby naše Zprávy byly zajímavé,
čtivé a aktuální? Zasílejte nám své
příspěvky, kresby, fotografie. Pište o
všem, co může zajímat akademickou
obec. Své příspěvky zasílejte na sekre-
tariát rektora VUT, levý dolní roh obálky
označte symbolem ZPRÁVY VUT

Hrál jsi závodně stolní tenis?

A máš chuť si zase zahrát v dobré
partě pro reprezentaci VUT v odbo-
rářských soutěžích?

Ozvi se na tel. čísla VUT:

7142506 resp. 7142633 (Ing. Juras),
nebo 7142827 resp. 7142821 (Doc.
Pokluda).

Číslo připravil: Přemysl Janíček,
který i fotografoval
Typografie: Josef Noák
Vysázel: Jaroslav Lukeš
Tisk: v nakladatelství VUT,
vedoucí PhDr. Tomáš Čermák